

KOMENTÁŘ

6. 6. 2023

Vícečetné porody v Jihomoravském kraji

Vícečetné porody v Jihomoravském kraji v roce 2022 tvořily 1,17 % z celkového počtu porodů. Nejvyšší podíl vícečetných porodů v kraji byl zaznamenán v roce 2009, a to 2,33 % z celkového počtu porodů. Průměrný věk matek u vícečetných porodů mírně převyšoval průměrný věk matek celkem.

V roce 2022 se matkám s bydlištěm v Jihomoravském kraji narodilo celkem 12 125 dětí. Při celkovém počtu 11 984 porodů se jedno dítě narodilo v 11 844 případech, dvojčata se narodila ve 139 případech a trojčata v 1 případě. Podíl vícečetných porodů tak v roce 2022 dosáhl 1,17 % z celkového počtu porodů.

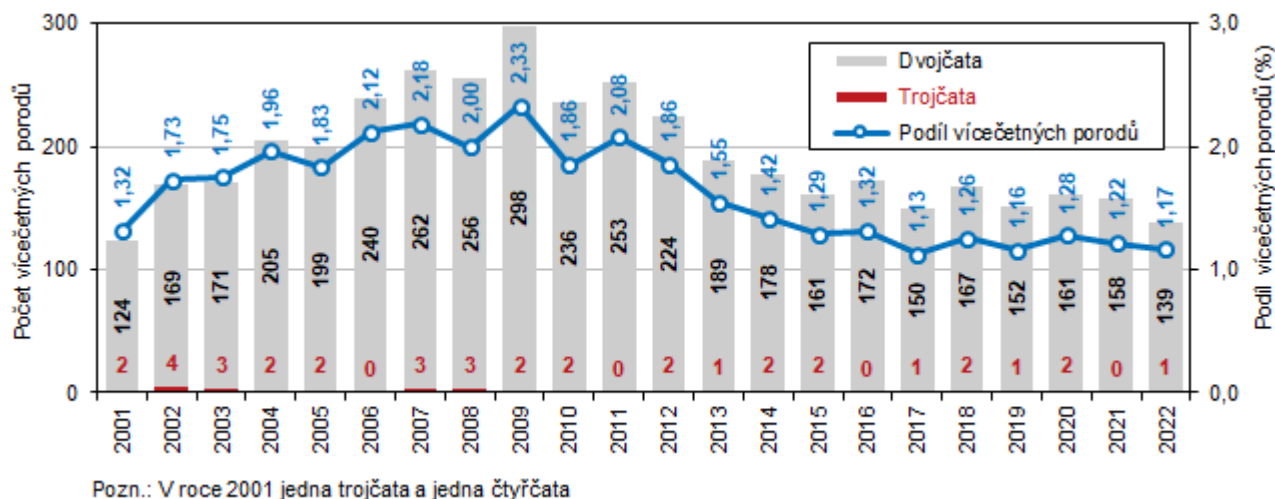
Trojčata se v kraji za posledních 22 let nenarodila jen v letech 2006, 2011, 2016 a 2021. V roce 2001 se v kraji narodila čtyřčata.

Tab. 1 Narození a porody podle počtu narozených dětí v Jihomoravském kraji

Rok	Počet narozených		Porody podle počtu narozených dětí				Podíl vícečetných porodů
	celkem	z toho živě	jedno dítě	dvojčata	trojčata	čtyřčata	
2001	9 703	9 685	9 448	124	1	1	1,32
2002	10 164	10 131	9 814	169	4	-	1,73
2003	10 097	10 072	9 746	171	3	-	1,75
2004	10 749	10 749	10 333	205	2	-	1,96
2005	11 173	11 173	10 769	199	2	-	1,83
2006	11 546	11 546	11 066	240	-	-	2,12
2007	12 401	12 371	11 868	262	3	-	2,18
2008	13 217	13 196	12 696	256	3	-	2,00
2009	13 184	13 145	12 582	298	2	-	2,33
2010	13 068	13 040	12 590	236	2	-	1,86
2011	12 442	12 404	11 936	253	-	-	2,08
2012	12 385	12 339	11 931	224	2	-	1,86
2013	12 437	12 403	12 056	189	1	-	1,55
2014	12 839	12 802	12 477	178	2	-	1,42
2015	12 817	12 771	12 489	161	2	-	1,29
2016	13 230	13 193	12 886	172	-	-	1,32
2017	13 541	13 509	13 238	150	1	-	1,13
2018	13 632	13 594	13 292	167	2	-	1,26
2019	13 380	13 328	13 073	152	1	-	1,16
2020	12 907	12 859	12 579	161	2	-	1,28
2021	13 128	13 085	12 812	158	-	-	1,22
2022	12 125	12 078	11 844	139	1	-	1,17

KOMENTÁŘ

Graf 1 Počet a podíl vícečetných porodů v Jihomoravském kraji

V novodobé historii kraje, resp. od roku 2001, byly nižší podíly vícečetných porodů zaznamenány na začátku sledovaného období - v roce 2001 to bylo 1,32 % (124 dvojčat, jedna trojčata a jedna čtyřčata z 9 574 porodů). V dalších letech se podíl vícečetných porodů s malými výkyvy zvyšoval a v roce 2006 překročil 2% hranici. Maximum bylo evidováno v roce 2009, kdy se při 12 882 porodech narodilo 298 dvojčat a dvojce trojčata a podíl vícečetných porodů dosáhl 2,33 %. Po tomto „vrcholu“ byla hranice 2 % překročena ještě v roce 2011. V dalších letech se podíl vícečetných porodů více či méně snižoval, v roce 2017 tento podíl činil pouze 1,13 %. Snižování podílu vícečetných porodů bylo výsledkem změn pravidel pro umělá oplodnění, která začala platit v roce 2012. Podle těchto nově zavedených úprav žena při zákroku dostala pouze jedno embryo na rozdíl od let předešlých, kdy dostávala embryí několik.

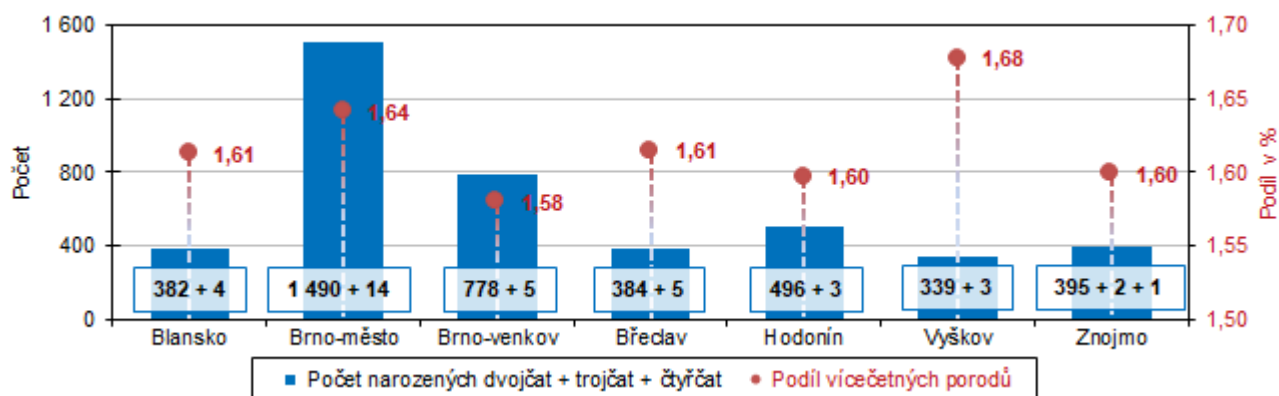
V podrobnějším pohledu v rámci kraje byly nejvyšší počty narozených dvojčat a trojčat (očekávaně vzhledem k počtu obyvatel) v Brně-městě. Tabulka 2 a graf 2 ukazují počty a podíly vícečetných porodů v okresech kraje za úhrn let 2001 až 2022. Podíl vícečetných porodů za sledované období se pohyboval od 1,58 % v okrese Brno-venkov po 1,68 % v okrese Vyškov, odstupy podílů v okresech jsou nepatrné.

Tab. 2 Narození a porody podle počtu narozených dětí v okresech Jihomoravského kraje (úhrn porodů let 2001 až 2022)

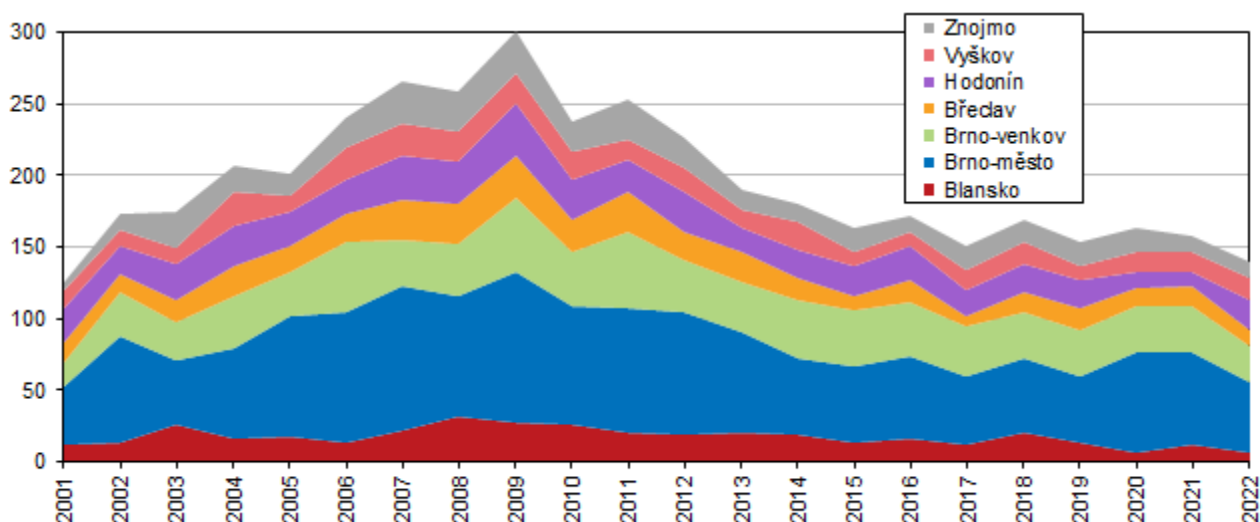
Kraj, okresy	Počet narozených		Porody podle počtu narozených dětí				Podíl vícečetných porodů
	celkem	z toho živě	jedno dítě	dvojčata	trojčata	čtyřčata	
JMK	270 165	269 386	261 525	4 264	36	1	1,62
Blansko	24 332	24 275	23 556	382	4	-	1,61
Brno-město	93 188	92 915	90 166	1 490	14	-	1,64
Brno-venkov	50 361	50 216	48 790	778	5	-	1,58
Břeclav	24 496	24 428	23 713	384	5	-	1,61
Hodonín	31 752	31 649	30 751	496	3	-	1,60
Vyškov	20 740	20 686	20 053	339	3	-	1,68
Znojmo	25 296	25 217	24 496	395	2	1	1,60

KOMENTÁŘ

Graf 2 Počet narozených vícčetat a podíl vícečetných porodů v okresech Jihomoravského kraje
(z úhrnu porodů let 2001 až 2022)

Graf 3 Vícečetné porody v okresech Jihomoravského kraje

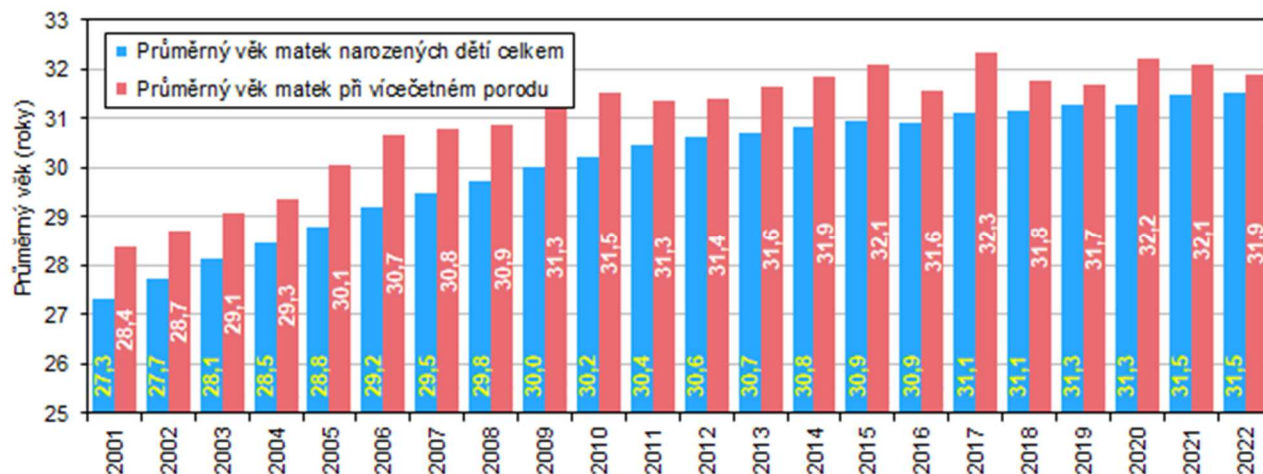

Jako doplnění je možno uvést informaci o průměrném věku matek při narození vícčetat. Průměrný věk matek při narození dítěte se v minulých letech postupně zvyšoval (popř. výjimečně stagnoval). Stejně tak tomu bylo až do roku 2015 u průměrného věku matek při vícečetných porodech. Od roku 2016 věk matek vícčetat kolísá s maximem v roce 2017 (32,3 roku).

Průměrný věk matky dítěte narozeného v Jihomoravském kraji v roce 2001 činil 27,3 roku, průměrný věk matky vícčetat v daném roce dosáhl 28,4 roku. Za 22 let se průměrné věky matek narozených dětí zvýšily v obou případech přibližně o 4 roky. Matka dítěte narozeného v roce 2022 měla v průměru 31,5 roku, matka vícčetat v průměru 31,9 roku. Z grafu 4 je zřejmé, že průměrný věk matek vícčetat vždy převyšoval průměrný věk matek celkem, rozdíl se pohyboval od 0,4 roku v roce 2019 a 2022 po 1,5 roku v roce 2006.

KOMENTÁŘ

Graf 4 Průměrný věk matek narozených dětí v Jihomoravském kraji

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: tomas.svozil@czso.cz
tel.: 542 528 172